

FAQ – konkurs nr RPMP.09.01.01-IP.01-12-007/15

- aktualizacja 25 kwietnia 2016 r.

WSKAŹNIKI

Pyt. nr 1: Czy istnieje wskaźnik określający procentowy udział osób bezrobotnych/biernych zawodowo w stosunku do osób posiadających zatrudnienie?

Nie określono dodatkowego wskaźnika dotyczącego udziału osób zatrudnionych w projekcie.

Pyt. nr 2: W ramach wskaźnika efektywność społeczno-zatrudnieniowa należy wykazywać: „osoby lub środowiska zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym” oraz osobno „osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi”. Czy osoby niepełnosprawne należy wykazać dodatkowo jako osoby wykluczone?

Efektywność zatrudnieniowa **jest mierzona rozłącznie** w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonym, które zakończyły udział w projekcie.

Przykład 1: Na etapie wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca informuje, że udział w projekcie zgodnie ze ścieżką zakończy 100 osób z czego: 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz 40 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonym.

W takim przypadku wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym musi zostać osiągnięty na poziomie 22%, natomiast dla 40 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonym na poziomie 12%.

Pyt. nr 3: Czy istnieje wskaźnik określający procentowy udział osób bezrobotnych/biernych zawodowo w stosunku do osób posiadających zatrudnienie?

Nie określono dodatkowego wskaźnika dotyczącego udziału osób zatrudnionych w projekcie.

Pyt. nr 4: Zgodnie z [Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego](#) (...) – rozdział 4.7. „Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie podjęli zatrudnienie”. Czy jest dopuszczalna sytuacja w której ścieżka uczestnictwa w projekcie nie kończy się zatrudnieniem? Np. sytuacja rodzica dziecka niepełnosprawnego, który nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem niepeł. i którego ścieżka uczestnictwa w projekcie nie będzie zakończona podjęciem zatrudnienia tylko np. wzmocnieniem kompetencji społecznych.

Uczestnictwo w projekcie nie zawsze musi kończyć się zatrudnieniem. Dana osoba może otrzymać wyłącznie wsparcie w ramach aktywizacji społecznej co powinna wynikać z sporządzonej diagnozy potrzeb i potencjału. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej musi być osiągnięty przynajmniej na minimalnym poziomie w projekcie.

Pyt. nr 5: Czy prace interwencyjne dofinansowane z PUP (lub inne wsparcie z Funduszu Pracy) są rozumiane jako podjęcie zatrudnienia gwarantujące osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego?

Zgodnie z [Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego](#) zatrudnienie to podjęcie pracy w oparciu o stosunek pracy, stosunek cywilnoprawny i podjęcie działalności gospodarczej. W przypadku gdy prace interwencyjne będą wpisywały się w te kryteria to będą wliczane do wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej. Należy jednocześnie uwzględnić, że ów wskaźnik jest liczony w stosunku do osób, które ukończyły udział w projekcie.

Pyt. nr 6: Z uwagi, iż w przypadku osób przebywających w pieczy zastępczej nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej jak liczymy wskaźnik dla pozostałych uczestników? Np. czy mając grupę 100-u uczestników z których 50-u to wychowankowie pieczy zastępczej – wskaźnik zatrudnienia 22% liczymy od 100 osób czy od pozostałych 50-u?

Do obliczania wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej nie wliczamy osób przebywających w pieczy zastępczej. W podanym przykładzie wskaźnik należy policzyć w stosunku do osób które zakończyły udział w projekcie spośród 50 uczestników nieprzebywających w pieczy zastępczej.

Pyt. nr 7: Jaki status posiadają w rolnicy? Czy są oni wliczani do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej?

Rolnicy są traktowani jako osoby pracujące. Osoby pracujące zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym będące rolnikami mogą brać udział w projekcie niezależnie od tego, czy są zarejestrowane w PUP jako poszukujący pracy. Jednocześnie osoby takie nie są wliczane do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej, natomiast wliczane są do wskaźnika efektywności w wymiarze społecznym.

Pyt. nr 8: Wskaźnik „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – obligatoryjny” – czy zdobycie ww. kwalifikacji musi kończyć się zdobyciem certyfikatu? Czy kursy, np. kasjer które nie kończą się zdobyciem certyfikatu mogą być wykazywane do wskaźnika?

W ramach ww. wskaźnika należy wykazać tylko tych uczestników, którzy zdadzą formalny egzamin (przeprowadzony przez uprawnioną do tego instytucję) potwierdzający zdobyte kwalifikacje. Osoby, które ukończyły szkolenia bez zewnętrznego certyfikatu nie są wykazywane we wspomnianym wskaźniku. Beneficjent powinien zadbać o to, aby uczestnicy uzyskiwali również zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w szkoleniach/kursach, takich jak np. kasjer, które mogą być istotne dla potencjalnego pracodawcy (bez wykazywania tych osób we wskaźniku).

Pyt. nr 9: Ustalenie powyższego wskaźnika jest częstokroć niemożliwe, ponieważ nie jest wiadomym jakiego wsparcia będą potrzebować uczestnicy projektu, jak w takim razie oszacować jego wartość?

Wnioskodawca powinien wartość tego wskaźnika oszacować w oparciu o dotychczasowe doświadczenie w zakresie oferowanego wsparcia.

Pyt. nr 10: Czy tworzenie nowych miejsc w mieszkaniach wspomaganych oznacza, że można także stworzyć mieszkanie wspomagane? Jak rozumieć zapis w zakresie form wsparcia: „wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych poprzez tworzenie miejsc w nowo utworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych”?

Zgodnie z zapisami SZOOP wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych może polegać na tworzeniu miejsc w nowoutworzonych, jak i istniejących mieszkaniach wspomaganych. Oznacza to zarówno możliwość utworzenia nowego mieszkania wspomagane jak i zwiększenia liczby miejsc w mieszkaniu już istniejącym. Ponadto tworząc mieszkanie wspomagane Instytucja Ogłaszająca

Konkurs rekomenduje zastosowanie modeli wypracowanych przez ROPS w Krakowie, dostępnych na - www.rpo.malopolska.pl

Pyt. nr 11: Formy szkolne – czy osoba podejmująca studia powinna być wliczana do efektywności zatrudnieniowej? Czy zaliczamy je do form szkolnych skoro rozpoczęcie nauki jest liczone do efektywności społecznej?

Studia na szkołach wyższych mogą zostać uznane za formę szkolną. Biorąc pod uwagę zapisy wytycznych w zakresie rynku pracy, osoby podejmujące studia nie powinny być uwzględniane we wskaźniku efektywności zatrudnieniowej.

Pyt. nr 12: Co w sytuacji, gdy uczestnik zakończył udział w projekcie w związku z podjęciem pracy ale okres zatrudnienia wyniósł 1 miesiąc ? Czy taka osoba spełni warunki efektywności zatrudnieniowej?

W opisanym przypadku należy uznać, iż uczestnik zakończył udział w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką, natomiast nie spełnił kryterium efektywności zatrudnieniowej ze względu na zbyt krótki okres zatrudnienia. Jednocześnie każdorazowo w przypadku podjęcia zatrudnienia przez uczestnika oprócz okresu zatrudnienia należy wziąć pod uwagę również jego formę oraz warunki określone dla każdej z form zatrudnienia pozwalające uznać kryterium za spełnione zgodnie z zapisami Podrozdziału 3.2 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014 - 2020.

Pyt. nr 13: Czy jeśli wychowanek pieczy zastępczej znajdzie zatrudnienie to można go liczyć do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej?

Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa w wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014 – 2020 w odniesieniu do osób będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej. Niemniej jednak w przypadku wliczenia takiego uczestnika do wskaźnika, należy wykazać go zarówno wśród osób które podjęły zatrudnienie, jak i osób, które zakończyły udział w projekcie.

Pyt. nr 14: Jeśli beneficjentami są osoby z WTZ z niepełnosprawnością, ale nie jest to niepełnosprawność znaczna, nie jest to niepełnosprawność intelektualna, ani też niepełnosprawność sprzężona, to czy dla tych osób obowiązują minimalne progi dla wskaźnika efektywności zatrudnieniowej?

Nie, w odniesieniu do opisanych grup obowiązuje wskaźnik liczony jak dla osób lub środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. na poziomie co najmniej 56 % w przypadku efektywności społeczno – zatrudnieniowej oraz na poziomie co najmniej 22 % w przypadku wskaźnika efektywności zatrudnieniowej.

Pyt. nr 15: Jak należy wypełnić wniosek o dofinansowanie w zakresie wskaźników efektywności zatrudnieniowej?

Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej należy wskazać w zapisie procentowym. Jednocześnie IP rekomenduje wprowadzenie przez beneficjenta informacji o wskaźniku efektywności społeczno-zatrudnieniowej w rozbiciu na następujące **4 kategorie** (wprost odnoszące się do wartości wskazanych w kryterium):

- *Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które po zakończeniu udziału w projekcie dokonały postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęły dalszą aktywizację - 56%*
- *Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły zatrudnienie - 22%*
- *Odsetek osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób niepełnosprawnościami sprzężonymi, które po zakończeniu udziału w projekcie dokonały postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęły dalszą aktywizację - 46%*
- *Odsetek osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób niepełnosprawnościami sprzężonymi, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły zatrudnienie – 12%*

Pyt. nr 16: Jak będzie traktowane niezrealizowanie wskaźnika, który był założony w kontekście wyczerpania wszystkich mechanizmów zapobiegania ryzyka?

Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności”. W przypadku nieosiągnięcia celu projektu (wyrażonego wskaźnikami produktu lub rezultatu bezpośredniego w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie) – właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne; wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu projektu; wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte i kosztów pośrednich.

Pyt. nr 17: Czy nieosiągnięcie wskaźników w danym roku skutkuje jakimiś sankcjami?

Nieosiągnięcie wskaźników w danym roku realizacji projektu nie skutkuje sankcjami. Istotne będzie natomiast zrealizowanie wartości docelowych wskaźników na zakończenie realizacji projektu, patrz odp. dotycząca reguły proporcjonalności.

Pyt. nr 18: Czy Wnioskodawcy, którzy zakładają realizację projektu tylko dla osób zatrudnionych (tylko aktywizacja społeczna dla osób zatrudnionych) są zwolnieni z osiągnięcia wskaźnika efektywności zatrudnieniowej?

Zgodnie ze stanowiskiem MIR i Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa w wykorzystaniu środków EFS i EFRR na lata 2014 – 2020 w odniesieniu do wszystkich projektów przewidujących aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, obowiązkowe jest zastosowanie kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej. Dodatkowo, zgodnie z kryteriami przyjętymi dla Poddziałania 9.1.1, każdy projekt powinien zakładać osiągnięcie wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej, w tym wskaźnika efektywności zatrudnieniowej na określonym minimalnym poziomie. Należy też mieć na uwadze, iż celem działania 9.1.1 jest aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę oraz wzmocnienie ich szans na zatrudnienie. Projekty w ramach tego Poddziałania powinny być zatem ukierunkowane na realizację tego celu.

GRUPA DOCELOWA

Pyt. nr 19: Grupą docelową w projektach mają być m.in. osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia. W jaki sposób to interpretować? Czy ta osoba musi być niepełnosprawna i równocześnie korzystać z pomocy społecznej?

Osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia rozumie się jako wykluczone z powodu więcej niż jednej przesłanki. Definicja osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym znajduje się w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.](#)

Pyt. nr 20: Czy jest określona granica wiekowa dla uczestników projektu (zarówno dolna, jak i górna)?

Zgodnie z dokumentacją konkursową nie została określona granica wieku osób uczestniczących w projekcie.

Pyt. nr 21: Jeżeli nie jest określona dolna granica wiekowa czy kontrakt może być spisany z dzieckiem, jako uczestnikiem projektu?

Jeżeli uczestnikiem projektu jest osoba niepełnoletnia to kontrakt powinien zostać zawarty z jej prawnym opiekunem.

Natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej podział kompetencji pomiędzy rodziną zastępczą a rodzicami biologicznymi dziecka określa art. 112 par. 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z którego wynika, iż obowiązki i prawa wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, jego wychowania i reprezentowania w tych sprawach, a w szczególności w dochodzeniu świadczeń przeznaczonych na zaspokojenie jego potrzeb należą do rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, kierującego placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie min. kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, rozwój uzdolnień i zainteresowań oraz potrzeby emocjonalne i rozwojowe dziecka. W związku z powyższym zgodę na udział w projekcie, którego działania odpowiadają zakresowi określonemu w art. 40 ust. 1 pkt, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 9.06.20.11r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dzieci i młodzieży przebywających w

pieczy zastępczej mogą wydać osoby reprezentujące dziecko, tj. wykonujące bieżącą pieczę nad dzieckiem.

Jeśli uczestnikiem projektu jest osoba niepełnoletnia to kontrakt powinien zostać zawarty z jej prawnym opiekunem.

Pyt. nr 22: Czy osoby tworzące rodzinę zastępczą (rodzice zastępczy) mogą być uczestnikami projektu dla których spisuje się indywidualną ścieżkę udziału w projekcie?

Tak, jeżeli rodzice zastępczy spełniają przesłanki określone w definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z [Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020](#). Ponadto w *Wytycznych określono, że osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej mogą stanowić otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.*

Pyt. nr 23: Czy w ramach Projektu można realizować działania środowiskowe dla uczestników projektu i otoczenia tj. wycieczki, ogniska itp. oraz w jakim zadaniu może się to mieścić?

SZOOP oraz Regulamin konkursu przewiduje jedynie realizację usług aktywnej integracji oraz usług społecznych. W ramach projektu istnieje możliwość objęcia wsparciem uczestników wraz z jego otoczeniem, ale tylko w zakresie wynikającym z indywidualnej diagnozy potrzeb. Zgodnie z SZOOP środowisko nie stanowi grupy docelowej w konkursie 9.1.1. Decyzja co do ilości oraz nazw zadań należy do Wnioskodawcy. Jeżeli na etapie aplikowania o dofinansowanie Wnioskodawca przewiduje możliwość wystąpienia tego typu działań w stosunku do konkretnej grupy docelowej wówczas należy opisać to we wniosku aplikacyjnym.

Pyt. nr 24: Czy w ramach PAL można realizować spotkania z Pracodawcami w celu promocji zatrudnienia grupy osób niepełnosprawnych ogółem, a nie tylko osób niepełnosprawnych będących uczestnikami projektu?

Wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) są niekwalifikowalne chyba, że wynikają z zatwierzonego w PO typu projektu. Poddziałanie 9.1.1. nie przewiduje realizacji działań świadomościowych.

Ponadto zgodnie z zapisami SzOOP oddziaływanie na uczestników oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym programy aktywności lokalnej) powinny służyć wzmacnianiu lub odbudowywaniu naturalnych systemów wsparcia, takich jak rodzina i lokalna społeczność.

Pyt. nr 25: Czy stopień niepełnosprawności jest weryfikowany tylko w momencie przystąpienia do projektu/rekrutacji? Co w przypadku, jeśli zaświadczenie o stopniu niepełnosprawności jest czasowe?

Zgodnie z [Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020](#) status uczestnika weryfikowany jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego, co do zasady, jako przystąpienie do pierwszej formy wsparcia w ramach projektu.

Pyt. nr 26: Czy możemy aktywizować zawodowo osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które posiadają orzeczenie o niezdolności do pracy?

Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które posiadają orzeczenie o niezdolności do pracy mogą być aktywizowane zawodowo, jeśli taka forma wsparcia wynika z identyfikacji indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika. Ważne jest również, aby diagnoza potrzeb w takich przypadkach była przeprowadzona ze szczególną ostrożnością.

Pyt. nr 27: Czy rehabilitacja osób niepełnosprawnych (ON) lub zatrudnienie fizjoterapeuty dla ON w ramach nowych usług WTZ będzie kwalifikowalna? Czy będzie kwalifikowalna w ramach innych form wsparcia?

Zgodnie z [Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020](#) usługi aktywnej integracji o charakterze zdrowotnym mogą być realizowane, jeśli ich celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

Pyt. nr 28: Jeśli klientami PCPR są osoby niepełnosprawne, ale są to emeryci i osoby w podeszłym wieku, to czy należy brać je pod uwagę podczas szacowania proporcji osób niepełnosprawnych w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu ?

Zgodnie z kryterium określonym dla projektów realizowanych przez PCPR projekt musi być skierowany do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień przygotowania wniosku o dofinansowanie). W związku z powyższym podczas szacowania ww. proporcji należy uwzględnić wszystkich klientów PCPR będących osobami niepełnosprawnymi bez względu na wiek.

Pyt. nr 29: Jak indywidualnie wspierać otoczenie?

W ramach Poddziałania 9.1.1. wsparciem objęte może być otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnego uczestnika projektu. W przypadku niezbędności wsparcia otoczenia uczestnika (potwierdzonej diagnozą), rekomendujemy aby stosowne adnotacje zostały zawarte w dokumentacji diagnostycznej.

FINANSE

Pyt. nr 30: Czy uczestnik odbywający staż może otrzymać stypendium stażowe, ew. w jakiej wysokości?

Uczestnik odbywający staż w ramach projektu może otrzymać stypendium. Instytucja Ogłaszająca Konkurs rekomenduje, by jego wysokość była zgodna z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późn. zm.

Pyt. nr 31: Czy zasiłek wypłacany opiekunowi prawnemu na rzecz dziecka, które jest uczestnikiem projektu jest kwalifikowany jako wkład własny?

Zasiłek wypłacany opiekunowi prawnemu na rzecz uczestnika projektu może stanowić wkład własny w projekcie.

Pyt. nr 32: Czy w przypadku projektu do 100 tys. euro musze stosować w całym projekcie uproszczone metody rozliczania projektu czyli ryczałt?

W przypadku projektów, których wartość środków publicznych nie przekracza 100 tys. euro, stosowanie stawek ryczałtowych jest obligatoryjne.

Pyt. nr 33: Czy osiągnięcie udziału własnego 15% tyczy się całego okresu trwania projektu – tj. dopuszczalna jest sytuacja w której udział własny projektu 3-letniego zostanie osiągnięty np. w jednym roku a pozostałych dwóch już nie.

Wkład własny odnosi się do całego okresu trwania projektu, a nie do poszczególnych lat realizacji.

Pyt. nr 34: Czy udział własny „idzie za uczestnikiem” tzn. że udziałem własnym jest to świadczenie które zostało przyznane konkretnemu uczestnikowi projektu?

Wkład własny należy wykazać jedynie w stosunku do osób, które uczestniczą w projekcie.

Pyt. nr 35: Czy w ramach Projektu można wypłacać zasiłki dla uczestników projektów?

Zasiłki mogą stanowić wkład własny, nie mogą być wypłacane ze środków dofinansowania na rzecz uczestników projektów.

Pyt. nr 36: Czy koszty pośrednie jako % kosztów bezpośrednich jest pomniejszany o wkład własny?

Koszty pośrednie rozliczane są z wykorzystaniem stawek ryczałtowych określonych w Podręczniku kwalifikowania wydatków i stanowią określony % kosztów bezpośrednich. Wkład własny może być wniesiony przez Beneficjenta zarówno w ramach kosztów bezpośrednich jak i pośrednich. W przypadku wniesienia wkładu własnego w ramach kosztów pośrednich, kwota kosztów pośrednich przysługująca Beneficjentowi w formie dofinansowania (refundacja na konto Beneficjenta) zostanie automatycznie pomniejszona

Pyt. nr 37: Czy zasiłki PFRON mogą być wkładem własnym biorąc pod uwagę fakt, iż to nie są środki PCPR? (czy zostały zaksięgowane projektowo? Czy IP wystarczy lista uczestników wraz z przelewami z PEFRON?)

W przypadku PCPR środki PFRON mogą stanowić wkład własny. Wkład własny powinien być wyodrębniony księgowo w sposób zgodny z polityką rachunkowości obowiązującą u danego beneficjenta. Na potwierdzenie wniesienia wkładu własnego wymagane są dokumenty stanowiące podstawę refundacji przez PFRON oraz potwierdzenie dokonania zapłaty/refundacji.

Pyt. nr 38: Czy jeśli wartość projektu jest niższa niż 100 tys. Euro, a w projekcie będą realizowane zamówienia publiczne to czy projekt nie będzie mógł być realizowany za pomocą uproszczonych metod?

Zgodnie z zapisami Podręcznika kwalifikowania wydatków projekty, w których wszystkie zadania/działania będą realizowane z zastosowaniem trybu, o którym mowa w Podrozdziale 6.6. *Podręcznika kwalifikowania wydatków* (wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji tj. prawo zamówień publicznych oraz zasada konkurencyjności) rozliczać można wyłącznie na podstawie faktycznie ponoszonych wydatków. IOK w chwili obecnej nie widzi możliwości realizacji projektu realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.1 gdzie wszystkie wydatki ponoszone byłyby zgodnie z ustawą pzp oraz zasadą konkurencyjności, ponieważ przynajmniej część wydatków nie będzie podlegała powyższemu procedurom.

Pyt. nr 39: Czy ubezpieczenie ryzyka realizacji projektu będzie kosztem kwalifikowalnym w ramach kosztów pośrednich?

Ubezpieczenie ryzyka realizacji projektu nie zostało wskazane jako wydatek niekwalifikowalny w Podręczniku kwalifikowania wydatków. Jednocześnie koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, a katalog kosztów pośrednich zawarty w podręczniku kwalifikowania wydatków nie jest katalogiem zamkniętym.

Pyt. nr 40: Czy wynajem pomieszczeń na potrzeby projektu jest kwalifikowalny?

Tak, koszty wynajmu pomieszczeń są wydatkami kwalifikowanymi. Jeśli wynajmowane będą pomieszczenia dla personelu zarządzającego projektem to koszt najmu należy ująć z kosztach pośrednich. Jeśli będą wynajmowane pomieszczenia np. dla pracownika socjalnego do świadczenia pracy socjalnej to koszty najmu należy ująć w kosztach bezpośrednich. We wniosku należy precyzyjnie wskazać, do jakich celów zostaną wykorzystane wynajmowane powierzchnie.

Pyt. nr 41: Czy koszty pośrednie można rozliczać w stosunku do otrzymanych zaliczek, czy proporcjonalnie w stosunku do kosztów bezpośrednich?

Koszty pośrednie rozliczane są proporcjonalnie w stosunku do poniesionych kosztów bezpośrednich. IOK rekomenduje miesięczną lub kwartalną refundację kosztów.

Pyt. nr 42: Czy świadczenie integracyjne (środki z Funduszu Pracy za uczestnictwo w CIS) można wliczyć jako wkład własny do projektu?

Zgodnie z Interpretacją MIR DZF-IX-82258(1)-MMaj/14 z dnia 19.12.2014r. środki z Funduszu Pracy dotyczące prac społecznie użytecznych mogą stanowić wkład własny w ramach projektów.

Pyt. nr 43: Czy piknik integracyjny jest kwalifikowalny jako forma wsparcia dla otoczenia?

SZOOP oraz Regulamin konkursu przewiduje jedynie realizację usług aktywnej integracji oraz usług społecznych w stosunku do uczestników. W ramach projektu istnieje możliwość objęcia wyparciem uczestników wraz z jego otoczeniem w zakresie wynikającym z indywidualnej diagnozy potrzeb.

Pyt. nr 44: Na jakie konto należy przelać wkład własny pieniędzy?

Wybór rachunku do obsługi środków wkładu własnego pieniężnego należy do Beneficjenta, niemniej jednak trzeba mieć na uwadze, że musi zostać zapewniona ścieżka audytu w zakresie finansowo – księgowym. IOK rekomenduje założenie subkonta do obsługi wkładu własnego.

Pyt. nr 45: Czy superwizja jest kosztem kwalifikowalnym w projekcie?

Nie, SZOOP oraz Regulamin konkursu przewiduje jedynie realizację usług aktywnej integracji oraz usług społecznych w stosunku do uczestników projektu.

Pyt. nr 46: Czy w przypadku projektów partnerskich koszty pośrednie są liczone inaczej dla lidera projektu, a inaczej dla partnera?

Limit kosztów pośrednich nie jest różnicowany w zależności od tego, czy projekt jest realizowany w partnerstwie. Beneficjentów obowiązują limity kosztów pośrednich określone w Podrozdziale 8.4 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.

Pyt. nr 47: W kontekście oceny potencjału projektodawcy - kogo dotyczy roczny obrót, gminy, czy OPS realizującego projekt?

Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie w polu D2 wniosku należy wskazać roczny obrót podmiotu, który będzie stroną umowy o dofinansowanie projektu tj. w tym przypadku obrót gminy. Nie należy wskazywać obrotu realizatora projektu.

Pyt. nr 48: Jak rozumieć zapis: „Oświadczam, że przedmiotowy projekt, w części współfinansowanej ze środków publicznych nie podlega, nie podlegał w przeszłości oraz nie będzie podlegał w przyszłości wsparciu z innych publicznych, zewnętrznych źródeł finansowania, w tym w szczególności ze środków dotacji celowych budżetu państwa oraz programów operacyjnych, współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego – kiedy może nastąpić sytuacja, w której Beneficjent otrzyma finansowanie z innych źródeł na realizację projektu? Czy możliwe jest współfinansowanie środkami PFRON w projekcie?

Zapis w oświadczeniu wnioskodawcy zawartym we wniosku o dofinansowanie oznacza zakaz podwójnego finansowania wydatków w ramach projektu rozumianego zgodnie z Podrozdziałem 6.7 Podręcznika kwalifikowania wydatków objętych dofinansowaniem w ramach RPO WM na lata 2014-2020*. W projekcie może natomiast wystąpić sytuacja, w której beneficjent wnosi do projektu wkład własny pochodzący np. ze środków Funduszu Pracy, środków PFRON (dot. PCPR) oraz innych programów krajowych/ regionalnych/ lokalnych, pod warunkiem, że zasady realizacji tych programów nie zabraniają wnoszenia ich środków do projektów EFS.

*Podwójne finansowanie oznacza m.in. otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu.

Pyt. nr 49: W kontekście kryterium wartości wsparcia na 1 uczestnika projektu – jak będzie wyglądała weryfikacja czy na 1 osobę uczestniczącą w projekcie przypada 15 tys. zł? Czy może mieć miejsca sytuacja, w której faktyczny koszt wsparcia na uczestnika przekroczy kwotę 15.000 zł?

Kryterium to odnosi się do średniego maksymalnego kosztu przypadającego na 1 uczestnika projektu i jest weryfikowane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie na podstawie zapisów w części I. Budżet projektu, gdzie wykazywany jest koszt przypadający na jednego uczestnika projektu (wyliczany automatycznie na podstawie kosztu ogółem podzielonego przez przewidywaną liczbę osób objętych wsparciem wskazanych przez Wnioskodawcę w polu D.1.3.). Faktyczne wsparcie dla konkretnego uczestnika może wynosić zarówno np. 6 000 zł, jak i 17 000 zł. Zróżnicowanie zależne jest od indywidualnej sytuacji osoby objętej wsparciem w ramach projektu, wynikającej z diagnozy potrzeb i potencjałów uczestnika.

Pyt. nr 50: Jak jest liczona wartość wsparcia na 1 uczestnika w kontekście występowania w projekcie wkładu własnego?

Koszt przypadający na 1 uczestnika wlicza się na podstawie kosztu ogółem (będącego sumą dofinansowania i wkładu własnego) podzielonego przez przewidywaną liczbę osób objętych wsparciem w ramach projektu.

Pyt. nr 51: Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa jak ma wyglądać PAI. Część społeczną realizuje OPS, a zatrudnieniową PUP. Jak w takiej sytuacji mają wyglądać przepływy finansowe w projekcie?

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI) określony został w art. 62a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.) Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez PUP w ramach prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a ustawy, w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja przez OPS odbywa się na **podstawie porozumienia** o realizacji programu zawartego z PUP, które **określa** w szczególności: kryteria doboru i liczbę bezrobotnych; działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej; okres realizacji i przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty; **kwoty i źródła finansowania działań**; sposób kontroli i zakres monitorowania. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych są realizowane przez OPS. Działania te są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki z Funduszu Pracy w zakresie prac społecznie użytecznych stanowią potencjalne źródło wkładu własnego w projektach OPS.

Pyt. nr 52: Czy kwalifikowalne są środki wypłacane rodzinie zastępczej w przypadku, gdy pełnię praw rodzicielskich ma rodzic biologiczny?

Tak, w przypadku gdy uczestnikiem projektu jest osoba będąca w pieczy zastępczej, świadczenie wypłacane rodzinie zastępczej jest kwalifikowane o ile dotyczy uczestnika -projektu. Wsparcie dla rodziny i pieczy zastępczej odbywa się zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednocześnie zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa (...) Podrozdział 6.3 świadczenia wypłacane na podstawie ww. ustawy nie mogą być finansowane z EFS, mogą natomiast stanowić własny do projektu.

Pyt. nr 53: Czy wkładem własnym mogą być środki na wynagrodzenie pracownika socjalnego zatrudnionego w projekcie?

Tak, środki na wynagrodzenie pracownika socjalnego zatrudnionego w projekcie mogą stanowić wkład własny w projekcie.

Pyt. nr 54: Jaki jest sposób rozliczania kosztów pośrednich w projekcie?

Koszty pośrednie w projektach finansowanych z EFS są rozliczane wyłączenie z zastosowaniem stawek ryczałtowych, których wysokość jest określona w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020. Koszty pośrednie rozliczane są proporcjonalnie w stosunku do poniesionych kosztów bezpośrednich. IOK rekomenduje miesięczną lub kwartalną refundację kosztów pośrednich.

Pyt. nr 55: Czy zorganizowanie konferencji na zakończeniu realizacji projektu będzie kwalifikowalne skoro nie można finansować działań świadomościowych?

Tak, jeśli jest ona niezbędna dla zrealizowania celów projektu, jednak wydatki związane z promocją projektu stanowią koszty pośrednie.

Pyt. nr 56: Usługi telekomunikacyjne są wskazane wśród kosztów pośrednich. Czy zakup telefonu, który będzie wykorzystywany w pracy pracownika socjalnego, musi zatem także być ujęty w kosztach pośrednich?

Koszt zakupu telefonu dla pracownika socjalnego może zostać ujęty w kosztach bezpośrednich, nie mniej jednak taki wydatek należy jednoznacznie wskazać oraz przedstawić stosowne uzasadnienie

we wniosku o dofinansowanie (np. w części dotyczącej uzasadnienia poziomu wydatków), gdyż oceniający nie powinien mieć wątpliwości dlaczego Projektodawca zastosował takie rozwiązanie.

Pyt. nr 57: Czy kosztem kwalifikowalnym jest odpis na ZFŚS?

Odpis na ZFŚS stanowi wydatek kwalifikowalny w proporcji zgodnej z zaangażowaniem pracownika w projekcie (proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz wymiaru etatu w projekcie). Natomiast niekwalifikowane są świadczenia realizowane ze środków ZFŚS dla personelu projektu.

Pyt. nr 58: Czy są jakieś reguły zatrudniania w zależności od wartości projektu? Czy wynagrodzenie personelu jest uzależnione od liczby odbiorców wsparcia w projekcie.

Rozwiązania przyjęte w projekcie powinny być zgodne z obowiązującymi wytycznymi oraz Podręcznikiem kwalifikowania wydatków objętych dofinansowaniem w ramach RPO WM na lata 2014-2020. Ponadto wydatki związane z wynagrodzeniem personelu powinny być ponoszone zgodnie z przepisami krajowymi, w szczególności zgodnie z Kodeksem pracy oraz z Kodeksem cywilnym. Ważne jest również aby stawki wynagrodzenia korespondowały ze stawkami stosowanymi w danej jednostce na podobnych stanowiskach (efektywność kosztowa).

Pyt. nr 59: Czy ze względu na zwiększoną liczbę obowiązków pracowników socjalnych będą kwalifikowane dodatki do wynagrodzenia dla tych osób?

Tak, zgodnie z *Podręcznikiem kwalifikowania wydatków (...)* w przypadku okresowego zwiększenia obowiązków służbowych danej osoby, wydatkami kwalifikowalnymi związanymi z wynagrodzeniem personelu mogą być również dodatki do wynagrodzeń, o ile zostały przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy, z zastrzeżeniem pkt 7 i 8 Rozdział 6.15.1 ww. Podręcznika.

Pyt. nr 60: Czy projekty o wartości powyżej 100 tys. EUR mogą wybrać formę uproszczoną rozliczania kosztów?

Nie, takie projekty muszą być rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

Pyt. nr 61: Jak sprawdzane będzie kryterium obrotu? Które lata będą porównywane?

Za obrót jednostek sektora finansów publicznych należy przyjąć wartość wydatków poniesionych w poprzednim roku przez danego Wnioskodawcę/Partnera. W przypadku, gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy (12 miesięcy) wartość obrotów należy odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa.

Pyt. nr 62: Pytanie o koszty pośrednie - czy w sytuacji gdy dana osoba zaangażowana jest w realizację dwóch projektów obowiązuje go karta czasu pracy?

Nie, karta czasu pracy dotyczy tylko personelu zatrudnionego w ramach kosztów bezpośrednich. Do personelu projektu zaangażowanego w ramach kosztów pośrednich nie ma zastosowania podrozdział 6.15 Podręcznika kwalifikowania wydatków (...), za wyjątkiem pkt 8 podrozdziału 6.15.

Pyt. nr 63: Czy specjalista ds. rekrutacji może być w kosztach bezpośrednich?

Nie, specjalista ds. rekrutacji musi zostać wykazany w kosztach pośrednich. Koszty pośrednie obejmują m. in. Koszty personelu zaangażowanego w zarządzanie i obsługę projektu. W praktyce dotyczą zazwyczaj kosztów takich jak:

- koordynowanie i nadzorowanie projektu,
- rozliczanie, w tym monitorowanie,
- organizacja wsparcia w ramach projektu,
- prowadzenie rekrutacji w ramach projektu, w szczególności wyszukiwanie uczestników projektu, informowanie i prowadzenie spotkań informacyjnych o projekcie (ale nie koszt personelu udzielającego wsparcia i identyfikującego potrzeby grupy docelowej przy rekrutacji np. psychologa),
- informowanie o projekcie i jego promocja w, tym prowadzenie strony internetowej o projekcie oraz prawidłowe oznakowanie, a także koszt ogłoszeń rekrutacyjnych w mediach, na plakatach i ulotkach,
- obsługa kadrowa, księgowo i finansowa,
- obsługa sekretariatu/kancelarii
- obsługa prawna.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Pyt. nr 64: Jak powinna przebiegać realizacja aktywizacji zawodowej we współpracy z PUP/NGO - czy ten podmiot ma zajmować się: pośrednictwem pracy i/lub organizacją szkoleń /staży i/lub doradztwem zawodowym, w tym na potrzeby diagnozy uczestnika?

Zakres współpracy w ramach aktywizacji zawodowej beneficjentów Poddziałania 9.1.1 *Aktywna integracja* RPO WM z pozostałymi jednostkami powinien być dostosowany do zakresu danego projektu. Diagnoza potrzeb nie stanowi usług aktywizacji zawodowej, a więc może być realizowana samodzielnie przez OPS/PCPR. .

Pyt. Nr 65: Czy współpraca PCPR z PUP jest obligatoryjna czy można zlecić całość działań z zakresu aktywizacji zawodowej NGO?

Co do zasady współpraca z Powiatowymi Urzędami Pracy nie jest obligatoryjna. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie wskazuje PCPR jako realizatora PAI, w ramach projektów PCPR nie ma obowiązku stosowania tego narzędzia. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że osoby bezrobotne mogą być klientami PCPR, pożądana jest współpraca tych instytucji przy ustaleniu diagnozy czy zakresu wsparcia.

Pyt. nr 66: Czy PAI można uczynić częścią projektu realizowanego w ramach 9.1.1? Czy w takim przypadku usługi społeczne w ramach PAI mogą być finansowane z projektu?

Tak, usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym w ramach PAI mogą być finansowane z projektu. Dodatkowo w ramach PAI mogą być wdrażane wyłącznie instrumenty aktywizacyjne przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pyt. nr 67: Co w przypadku, gdy na terenie danej gminy / powiatu żadna organizacja nie przystąpi do konkursu by świadczyć usługi aktywizacji zawodowej?

Należy ponowić konkurs, jak również rozważyć możliwość realizacji aktywizacji zawodowej na podstawie innej formy określonej w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020](#) . Ponadto, Wytyczne nie definiują zasięgu terytorialnego z którego ma pochodzić organizacja.

Pyt. nr 68: Czy są sprecyzowane jakieś kryteria / np. doświadczenia/ musi mieć organizacja, aby móc świadczyć usługę aktywizacji zawodowej dla uczestników?

Dokumentacja konkursowa do Poddziałania 9.1.1 RPO WM nie określa dodatkowych kryteriów dla organizacji, która ma świadczyć usługi aktywizacji zawodowej. Natomiast w celu efektywnej i sprawnej realizacji projektu należy wybierać te jednostki, które posiadają odpowiednie doświadczenie we współpracy z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Pyt. nr 69: Jeżeli uczestnikiem projektu będzie osoba niepełnosprawna, która z uwagi na stan zdrowia nie jest zainteresowana aktywizacją zawodową czy wówczas pomimo braku działań w tym obszarze, np. brak realizacji szkoleń zawodowych /staży etc., wsparcie kierowane do tej osoby tylko w aspekcie społecznym będzie wypełniało formułę "zapewnienia kompleksowego wsparcia"?

Uczestnik projektu objęty wyłącznie wsparciem w zakresie społecznym, spełnia formułę „zapewnienia kompleksowego wsparcia”. Punktem wyjścia powinna być kompleksowa diagnoza potrzeb na podstawie której ustalana jest ścieżka wsparcia w ramach projektu, z której może wynikać potrzeba pracy nad zmianą postawy uczestnika, co w dłuższym horyzoncie czasu może wpłynąć na podjęcie aktywizacji zawodowej danego uczestnika.

Pyt. nr 70: Czy usługi aktywnej integracji, usługi społeczne oraz wsparcie dla otoczenia uczestników projektu może być realizowane w ramach jednego zadania?

Decyzja co do ilości oraz nazw zadań należy do Wnioskodawcy.

Pyt. nr 71: Czy usługi społeczne mogą, czy też muszą służyć aktywnej integracji?

Zgodnie z zapisami SzOOP w konkursie wybrane zostaną projekty przewidujące realizację kompleksowych programów na rzecz *aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia*. Jednocześnie usługi społeczne mogą być świadczone, o ile są one niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny i przyczyniają się do **realizacji celów aktywnej integracji. Czyli usługi społeczne aby mogły wystąpić w projekcie muszą być niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia uczestnika oraz przyczyniać się do realizacji celów aktywnej integracji.**

Pyt. nr 72: Co należy rozumieć pod pojęciem „nowej oferty” w ramach WTZ?

Jest to wsparcie dotychczasowego uczestnika WTZ innymi usługami aktywnej integracji niż te, które dotychczas otrzymywał w ramach WTZ.

Pyt. nr 73: Czy usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym mogą być zlecone KIS/CIS jako zlecenie usługi merytorycznej (zgodnie Podrozdziałem 8.4 Podręcznika kwalifikowania wydatków)?

Usługi aktywnej integracji mogą być zlecone KIS/CIS, o ile jednostki te prowadzone są przez podmioty wskazane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Należy również pamiętać o limicie wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych określonym w [Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020](#) oraz o konieczności zachowania odpowiedniej procedury przeprowadzenia wyboru zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Jeżeli CIS/KIS jest podmiotem danej jednostki samorządu terytorialnego to wówczas może realizować aktywizację zawodową, o ile zostanie wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizator. W takiej sytuacji nie występuje zlecenie usługi.

Pyt. nr 74: Jednym z instrumentów usług aktywnej integracji jest zatrudnienie wspierane. Zasady zatrudnienia wspieranego zostały określone w Ustawie o zatrudnieniu socjalnym i w Ustawie

promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zapisy, której ustawy są wiążące przy planowaniu zatrudnienia wspieranego w ramach projektu?

Planując zatrudnienie wspierane w projekcie należy brać pod uwagę zapisy Ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Pyt. nr 75: Jeśli w projekcie założono organizację kursów zawodowych, to czy PCPR może je sam realizować?

Nie, kursy zawodowe stanowią usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym i mogą być realizowane jedynie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej wskazane w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

Pyt. nr 76: Ośrodki Pomocy Społecznej nie wdrażają samodzielnie usług aktywizacji zawodowej. Czy takie działania jak: pozyskanie organizatorów stażu (pracodawców), wypłata stypendiów stażowych czy finansowanie kosztów dojazdów uczestników także nie mogą być realizowane przez OPS?

Zasada nie wdrażania samodzielnie przez OPS i PCPR usług aktywizacji zawodowej wynika z założenia, że w tym obszarze funkcjonują wyspecjalizowane podmioty świadczące usługi aktywizacji zawodowej wysokiej jakości, z których potencjału, dla dobra uczestnika projektu, należy skorzystać. Przekazanie zadań merytorycznych związanych z usługami aktywizacji zawodowej wyspecjalizowanym w tym zakresie podmiotom nie oznacza, że OPS, PCPR nie mogą realizować zadań „technicznych”, czy w pewnym sensie „organizacyjnych” w odniesieniu do tychże usług. Dlatego, w swoim zakresie zadań OPS, PCPR mogą zostawić wypłatę stypendiów, finansowanie kosztów dojazdu. Należy mieć jedynie na uwadze jakość przepływu informacji między podmiotami współpracującymi. Współpraca w pozyskiwaniu organizatorów stażu (pracodawców) jest również możliwa, np. jeśli OPS, PCPR posiada bazę pracodawców, z którymi współpracuje, może przekazać ją realizatorowi usług aktywizacji zawodowej. Nie będzie jednak uznane za zasadne przejęcie tego zadania przez OPS/PCPR, np. przydzielanie pracownikowi OPS, PCPR zadań związanych z wyszukiwaniem potencjalnych organizatorów stażu. To zadanie merytoryczne powinno zostać zrealizowane przez wyspecjalizowany podmiot. OPS, PCPR mogą jedynie wesprzeć realizatora usług zawodowych w zakresie wypełniania obowiązków „technicznych” w odniesieniu do tychże usług.

Pyt. nr 77: Czy doradztwo zawodowe może zostać przeprowadzone po diagnozie społecznej, tak aby do aktywizacji zawodowej kierować tylko tych uczestników projektu, dla których z indywidualnej identyfikacji potrzeb wynika, iż takiej aktywizacji wymagają?

Wsparcie poszczególnych uczestników projektu w Poddziałaniu 9.1.1 musi być obowiązkowo poprzedzone diagnozą, na podstawie której opracowywana jest indywidualna ścieżka reintegracji. W proces ten mogą być zaangażowani różni specjaliści (m.in. pracownik socjalny czy doradca zawodowy). Natomiast jedną z usług aktywnej integracji, która może być realizowana w ramach ścieżki reintegracji, jest poradnictwo zawodowe.

Nie jest zasadne określanie z góry, że wszystkie wskazane grupy nie muszą być obejmowane diagnozą pod kątem zawodowym. W przypadku osób ubogich pracujących, do których potencjalnie mogą być kierowane również usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym, takie wyłączenie nie jest uzasadnione.

Pyt. nr 78: Jak będzie wyglądało zwiększenie ilości i miejsc w CIS, w którym reintegracja zawodowa w większości realizowana jest u pracodawców a nie w siedzibie CIS (projekt nie będzie zakładał rozbudowy infrastruktury CIS)?

Przewidziane w SZOOP wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych przez CIS i KIS, powinno prowadzić do zwiększenia liczby miejsc, w których świadczone mogą być te usługi, dostępnych w ramach danego podmiotu.

Pyt. nr 79: Co w przypadku gdy osoba bierna zawodowo chce skorzystać z kursu zawodowego?

Osoba bierna zawodowo może zostać objęta kursem zawodowym, jeśli taka forma wsparcia wynika z identyfikacji indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika.

Pyt. nr 80: W poprzednim okresie programowania już na etapie pisania wniosku o dofinansowanie należało mieć dokładnie zdiagnozowane ile osób będzie potrzebowało danego typu wsparcia. Czy obecne podejście jest takie samo?

Nie, wsparcie powinno być dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb i predyspozycji poszczególnych osób. Przed zrekrowaniem grupy docelowej oraz przed przeprowadzeniem indywidualnej diagnozy potrzeb i predyspozycji poszczególnych osób nie ma możliwości ustalenia tego typu danych.

CZAS TRWANIA PROJEKTU/TRWAŁOŚĆ

Pyt. nr 81: W regulaminie jest zapis, że projekty nie mogą trwać dłużej niż 36 miesięcy, czy zatem beneficjent który przygotowuje projekt np. 2-letni będzie się mógł starać o kolejne środki po zakończeniu swojego projektu w taki sposób aby zapewnić ciągłość zatrudnienia pracowników?(innymi słowami: czy nabory będą ogłaszane corocznie?)

Beneficjenci ubiegający się o środki w obecnym konkursie w ramach Poddziałania 9.1.1 RPO WM mogą ubiegać się o wsparcie również w kolejnych konkursach. Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie konkursów jest dostępny na stronie rpo.malopolska.pl. Wstępnie kolejny nabór dla 9.1.1 jest planowany na rok 2017.

Pyt. nr 82: Jaki jest okres utrzymania efektów projektu po jego zakończeniu i czego one dotyczą?

Beneficjenci są zobowiązani do utrzymania trwałości utworzonych w ramach projektu podmiotów oraz miejsc po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. W przypadku wydatków ponoszonych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego okres ten będzie wynosił 5 lat, a w odniesieniu do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw- 3 lata.

Pyt. nr 83: Trwałość projektu – jeśli w projekcie zaplanowano utworzenie CIS/KIS (bez infrastruktury) to czy działalność CIS/KIS po zakończeniu projektu musi odpowiadać analogicznemu okresowi jego działalności w projekcie?

Zgodnie z [Wytycznymi](#) beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu podmiotów po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.

Pyt. nr 84: Czy jeśli w ramach projektu OPS „zleci” CIS części zadań związanych z aktywną integracją będzie obowiązywać trwałość?

Jeśli OPS zleci realizację części zadań związanych z aktywną integracją do CIS wtedy nie ma zastosowania obowiązek utrzymania trwałości miejsc w Centrum, ponieważ środki w ramach projektu nie będą przeznaczone na utworzenie miejsc w danym podmiocie, a będą wykorzystane na zakup usługi aktywnej integracji.

Pyt. nr 85: Na czym polega obowiązek zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu „podmiotów oraz miejsc” Czy chodzi o miejsca pracy?

Beneficjent zobowiązany jest do zachowania trwałości utworzonych w ramach Projektu podmiotów tj. np. nowoutworzonych CIS, KIS i/lub trwałości miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych po zakończeniu realizacji Projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji Projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.

Pyt. nr 86: A jak będzie to wyglądać w/w przykład w przypadku partnerstwa z CIS?

Jeśli w ramach projektu partner utworzy CIS (nową strukturę) wtedy obowiązkowe jest utrzymanie trwałości rezultatów projektu.

DORADCA ZAWODOWY

Pyt. nr 87: Czy zatrudnienie doradcy zawodowego tylko do przygotowania IPD będzie traktowane jako usługa aktywizacji zawodowej?

Zgodnie z Regulaminem konkursu w ramach projektu konieczne jest przeprowadzenie identyfikacji indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika, działania te nie należą jednak do usług aktywnej integracji i osoba je wykonująca może być zatrudniona przez OPS/PCPR. Jeśli doradca zawodowy miałby realizować usługi aktywizacji zawodowej w ramach aktywnej integracji, nie powinien być zatrudniony przez OPS/PCPR gdyż tego typu usługi mogą być realizowane jedynie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej wskazane w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020](#)

Pyt. nr 88: Czy doradca zawodowy musi pochodzić z PUP?

Nie. Doradca zawodowy nie musi pochodzić z PUP (tj. być zatrudniony w PUP). Współpraca z PUP jest rekomendowana przez IP, zgodnie z zapisami [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze...](#) Patrz również na odpowiedź na pytanie nr 87.

Pyt. nr 89: Czy usługi doradcze mogą być zlecone? Czy doradca zawodowy może pochodzić z CIS/KIS/organizacji pozarządowej?

Doradztwo zawodowe jest elementem usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Regulamin konkursu nie określa gdzie powinien być zatrudniony doradca zawodowy. Powinna to być osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje do realizacji ww. wsparcia dla grupy docelowej zaplanowanej w ramach projektu. Jednocześnie należy pamiętać o tym, że usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym mogą realizować jedynie podmioty wyspecjalizowane w tym zakresie (wymóg [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020](#)), co powinno zostać odpowiednio opisane we wniosku.

Pyt. nr 90: Czy doradca zawodowy, który prowadzi działalność gospodarczą może być partnerem w projekcie?

Doradca zawodowy, który prowadzi działalność gospodarczą może być partnerem w projekcie, jego wybór następuje zgodnie z art. 33 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Pyt. nr 91: Czy doradztwo i inne usługi zawodowe mogą być realizowane przez CIS/KIS, którego utworzenie jest dopiero planowane w projekcie?

Zgodnie z [Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020](#) usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym są realizowane m.in. przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu. W związku z powyższym w treści wniosku o dofinansowanie należy wskazać, iż tworzony w ramach projektu KIS/CIS będzie realizował usługi aktywizacji zawodowej w stosunku do uczestników projektu.

INNE

Pyt. nr 92: W kryteriach oceny wskazano że Wnioskodawca przedstawia Plan wykorzystania/utrzymania efektów projektu po zakończeniu jego realizacji lub po okresie trwałości. Czy jest on obowiązkowy? Czy stanowi osobny załącznik czy ma wynikać z treści wniosku.

Plan wykorzystania/utrzymania efektów projektu po zakończeniu jego realizacji lub po okresie trwałości jest obowiązkowy i ma wynikać z treści wniosku aplikacyjnego.

Pyt. nr 93: Czy obowiązkowe jest partnerstwo z PUP?

Zgodnie z dokumentacją konkursową do Poddziałania 9.1.1 RPO WM zawiązywanie partnerstwa z Powiatowymi Urzędami Pracy jest nieobowiązkowe.

Pyt. nr 94: Czy realizator projektu tj. Powiat/PCPR może być pracodawcą dla uczestników swojego projektu?

Beneficjent Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja RPO WM może być pracodawcą dla osób uczestniczących w projekcie.

Pyt. nr 95: Limit cross-financingu w projekcie w projekcie wynosi 5% dofinansowania UE, natomiast limit na środki trwałe łącznie z C-F wynosi do 15% dofinansowania UE. Czy jeśli limit na C-F nie zostanie w pełni wykorzystany to limit na środki trwałe nadal będzie wynosił do 15% dofinansowania UE czy zostanie zmniejszony?

Łączny limit na środki trwałe oraz C-F wynosi 15% dofinansowania UE, jednocześnie zaplanowano dodatkowy limit dla samego cross-financingu wynoszący 5%. Jeśli wnioskodawca nie wykorzysta w pełni limitu na C-F nadal będzie mógł wykorzystać limit 15% odnoszący się łącznie do środków trwałych oraz C-F.

Pyt. nr 96: Czy jest możliwość zatrudnienia w projekcie asystenta osób niepełnosprawnych wykonującego pracę w środowisku?

Zgodnie z SzOOP środowisko osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie stanowi grupy docelowej w ramach Poddziałania 9.1.1. Natomiast wsparciem objęte może być otoczenie osób

zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnego uczestnika projektu. Ponadto usługi społeczne muszą przyczyniać się do realizacji celów aktywnej integracji.

Pyt. nr 97: Czy osoba może być zatrudniona w projekcie np. na ½ etatu jako koordynator i na ½ etatu jako pracownik socjalny?

Nie ma przeszkód w angażowaniu jednej osoby na dwóch stanowiskach w ramach projektu, pod warunkiem, że spełnione są wszystkie wymogi określone w Podrozdziale 6.15.1 (Stosunek Pracy) Podręcznika kwalifikowania wydatków. Przy czym należy pamiętać, że do personelu projektu zaangażowanego w ramach kosztów pośrednich nie ma zastosowanie Podrozdział 6.15, za wyjątkiem pkt. 8 tegoż rozdziału.

Pyt. nr 98: Mieszkania chronione – czy przez cały okres realizacji projektu w mieszkaniu chronionym musi być pełne obłożenie?

Co do zasady miejsca utworzone w mieszkaniach chronionych powinny być w pełni wykorzystane, z ewentualnymi przerwami wynikającymi ze specyfiki funkcjonowania tej formy pomocy. W przypadku oceny zasadności finansowania takiego wsparcia brana będzie pod uwagę efektywność kosztowa. Należy również pamiętać o zachowaniu trwałości projektu, o której mowa w pytaniu 19. oraz trwałości infrastruktury finansowanej w ramach cross-financingu.

Pyt. nr 99: Czy rekrutacja może być prowadzona w projekcie cyklicznie? Czy może być ciągła, prowadzona przez cały okres realizacji projektu?

Regulamin konkursu nie określa sposobu prowadzenia rekrutacji, powinna być ona jednak prowadzona w sposób dostosowany do charakteru projektu, wspieranych grup, wymogów konkursu, a harmonogram realizowanych zadań powinien być zaplanowany racjonalnie. W szczególności należy mieć na uwadze konieczność preferowania określonych grup wskazanych w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego..](#), co w przypadku rekrutacji ciągłej może wymagać zastosowania przez Beneficjenta odpowiednich rozwiązań, które to zagwarantują.

Pyt. nr 100: Czym charakteryzują się działania świadomościowe? Czy kwalifikowalne są działania promocyjne?

Dokumenty dotyczące wdrażania programów operacyjnych nie definiują jednoznacznie działań świadomościowych, jednak w [Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020](#) znajduje się informacja, że są to m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające. Warto jednak zauważyć, że działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych) stanowią koszty pośrednie.

Pyt. nr 101: Jak należy się odnieść do specyfikacji sprzętu np. laptopa zawartej w Załączniku nr 7 do regulaminu? Czy w ramach projektu możliwy jest zakup urządzenia z inną specyfikacją techniczną?

Specyfikacja techniczna zawarta w Załączniku nr 7 określa cechy sprzętu, które IOK uznaje za wystarczające do prawidłowej realizacji projektu. Jeśli beneficjent planuje zakup sprzętu o innej specyfikacji wystarczające będzie uzasadnienie zawarte we wniosku.

Pyt. nr 102: Czy środki niewykorzystane przez Beneficjenta w danym roku mogą być automatycznie przenoszone na kolejny rok, czy taka zmiana wymaga zgody IP? Czy taka zmiana wymaga zmian we wniosku/zmian w harmonogramie?

W przypadku Poddziałania 9.1.1. środki UE pozostają na koncie projektu na koniec roku budżetowego. W zależności od rodzaju/wartości/przeznaczenia środków z których powstały oszczędności możliwość dokonania zmian należy uzgodnić indywidualnie z opiekunem. Rodzaj zmian wymagających zgłoszenia do IP został ujęty we wzorze umowy.

Pyt. nr 103: Czy listy rankingowe będą tworzone z wniosków ocenianych w danym miesiącu?

Na dane posiedzenie Komisji Oceny Projektów trafiać będą wnioski składane od pierwszego do ostatniego dnia danego miesiąca, z zastrzeżeniem, że na pierwsze posiedzenie KOP trafią wnioski złożone w terminie do 30 września, a na kolejne posiedzenia wnioski składane od pierwszego do ostatniego dnia kolejnego miesiąca. Listy ocenionych projektów będą obejmowały wnioski złożone w danym miesiącu, przy czym pierwsza lista - wnioski złożone do końca września, druga wnioski złożone w październiku itd.

Pyt. nr 104: Czy PUP są zainteresowane realizacją projektów z OPS i PCPR? Czy FEM prowadzi działania informujące PUP o możliwości realizacji projektów we współpracy z OPS/PCPR/zachęcające do wzięcia udziału w projektach?

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy między innymi współpracować z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym;

Pyt. nr 105: Czy personel projektu musi być zgłaszany przez e-RPO?

Tak. Na etapie realizacji projektu beneficjent będzie przedstawiał informacje dotyczące personelu projektu w systemie e-RPO. Zakres informacji, który podlega zgłoszeniu jest zawarty we wzorze umowy o dofinansowanie projektu stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu.

Pyt. nr 106: Czy diagnozę potrzeb może przeprowadzić w całości pracownik socjalny? Czy trzeba zatrudnić specjalistę, kogoś z zewnątrz?

Diagnoza powinna być przeprowadzona przez osobę/osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, powinna być również kompleksowa i wszechstronna z zastosowaniem profesjonalnych narzędzi do obiektywnej oceny potencjałów i potrzeb uczestnika. Istnieje możliwość kierowania wsparcia do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, co powinno zostać uwzględnione w diagnozie. Diagnoza jest kluczowym działaniem w ramach projektu.

Pyt. nr 107: Jakie dokumenty stanowią integralną część umowy?

Zgodnie z treścią wzoru umowy o dofinansowanie integralną część umowy stanowią następujące załączniki, przekazane za pośrednictwem Systemu e-RPO, opatrzone podpisem kwalifikowanym:

1. Załącznik nr 1: Dokument stwierdzający umocowanie do zawarcia Umowy ze strony Beneficjenta;
2. Załącznik nr 2: Wniosek o dofinansowanie;
3. Załącznik nr 3: Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT;
4. Załącznik nr 4: Warunki przetwarzania danych osobowych,
5. Załącznik nr 5: Harmonogram płatności,
6. Załącznik nr 6: Wzór oświadczenia uczestnika,

7. Załącznik nr 7 Obowiązki informacyjne Beneficjenta.

Pyt. nr 108: Wnioskodawca powinien stosować stawki wynikające z rozeznania rynku przeprowadzonego przez IOK. Czy są dopuszczalne odstępstwa od tej zasady np. ze względu na specyfikę lokalnego rynku?

Zgodnie z Regulaminem konkursu dla Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja – projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR „Wnioskodawca **powinien stosować stawki wynikające z rozeznania rynku** przeprowadzonego przez IOK, ujęte w *Katalogu maksymalnych dopuszczalnych stawek dla przykładowych towarów i usług w ramach konkursu nr RPMP.09.01.01-IP.01-12-007/15*, stanowiącym Załącznik nr 7 do Regulaminu”.

Wysokość maksymalnych stawek w ramach konkursu **stanowią** co do zasady **średnie ceny** poszczególnych kategorii wydatków, ustalonych na podstawie przeprowadzonego rozeznania (zgodnie z „Zaleceniami IZ RPO WM 2014-2020 dotyczących warunków określania standardów usług oraz cen rynkowych wydatków najczęściej finansowanych w ramach grup projektów współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO WM 2014-2020”, przyjętymi Uchwałą Nr 1066/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 11 sierpnia 2015 r.).

Nie ma zatem możliwości uznania za kwalifikowalne stawek wyższych niż podane w katalogu ze względu na występowanie na rynku ofert o wyższej wartości.

Natomiast w sytuacji gdy specyfika projektu uzasadnia zakup sprzętu lub usługi o parametrach innych niż wskazane w rozeznaniu, możliwe jest przyjęcie kosztu w wysokości odbiegającej od podanej w katalogu. Należy wówczas przedstawić odpowiednie wyjaśnienie we wniosku.

Ponadto w innych, wyjątkowych przypadkach, gdy jest to szczególnie uzasadnione, Wnioskodawca może przyjąć stawkę wyższą od przyjętej w katalogu, jednak konieczne jest również przedstawienie we wniosku uzasadnienia, które będzie podlegało ocenie przez Komisję Oceny Projektów.

Pyt. nr 109: Kto powinien zostać wskazany jako wnioskodawcą we wniosku o dofinansowanie w przypadku realizacji projektu przez OPS (nie chodzi o to kto ma być stroną umowy, ale o techniczny sposób wypełnienia wniosku)?

Właściwy sposób wypełniania tego pola to: Gmina X – OPS w ..... (nazwa miejscowości).

Pyt. nr 110: Kto może podpisać wniosek o dofinansowanie? Czy może to być dyrektor OPS?

Wniosek powinna podpisać osoba uprawniona do podejmowania wiążących decyzji w imieniu Projektodawcy na dzień złożenia wniosku. Może to być również dyrektor OPS, pod warunkiem, iż ma w tym zakresie odpowiednie i ważne pełnomocnictwo od Wójta.

Pyt. nr 111: Czy agencja zatrudnienia może być partnerem w projekcie?

Tak, o ile zostanie wybrana zgodnie z art. 33 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Pyt. nr 112: Czy wniosek o dofinansowanie ma ograniczoną liczbę znaków?

Tak i jest to maksymalnie 30 tys. znaków. Należy przy tym zwracać uwagę na ograniczenia, które zostały wprowadzone dla poszczególnych pól.

Pyt. nr 113: Czy we wniosku można stosować skróty?

Dozwolone jest stosowanie skrótów powszechnie używanych. Wniosek o dofinansowanie powinien być tak przygotowany, aby oceniający nie miał wątpliwości co dany skrót oznacza.

Pyt. nr 114: Czy koordynator projektu może być zatrudniony na umowę zlecenie?

Do personelu projektu zaangażowanego w ramach kosztów pośrednich nie mają zastosowania zapisy dotyczące angażowania personelu zawarte w podrozdziale 6.15 *Podręcznika kwalifikowania wydatków (...)*, za wyjątkiem pkt 8 podrozdziału 6.15, wskazującego, że *Osoba dysponująca środkami dofinansowania projektu (tj. osoba upoważniona do podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu beneficjenta) nie może być prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe, co beneficjent weryfikuje na podstawie oświadczenia tej osoby przed jej zaangażowaniem do projektu.*

Pyt. nr 115: Czy warunkiem realizacji projektu w ramach przedmiotowego konkursu jest posiadanie przez gminę/powiat *Strategii rozwiązywania problemów społecznych*?

Nie. *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego (...)* nie nakładają takiego obowiązku. Konieczność opracowania ww. strategii wynika z przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Pyt. nr 116: Ile projektów można realizować w tym samym czasie?

Na chwilę obecną nie ma ograniczeń w tym zakresie. Należy jednak rozsądnie planować liczbę i zakres realizowanych projektów uzależniając je od potencjału beneficjenta i potrzeb przewidywanej grupy docelowej.

Pyt. nr 117: Działania świadomościowe są niekwalifikowalne. Czy w budżecie projektu może zostać ujęte opracowanie ulotki informującej jak można skorzystać ze wsparcia OPS /PCPR?

W ramach kosztów pośrednich kwalifikowane jest opracowanie ulotki informującej o projekcie tj. promocja projektu, a nie danego OPS/PCPR.